

Rok Grecc

JAMARJENJE V RAČNI

Južno od Grosuplja se razprostira Radensko polje in na južnem delu polja, okoli hriba Kopanj, so vasi Velika in Mala Račna, Čušperk, nekoliko višje je vasica Predole, na vzhodni strani pa je Gabrje in llova gora. Neko nedeljo v marcu 2020 (tik pred začetkom epidemije Covid-19) naju je Primož povabil na pregledovanje terenov oziroma iskanje novih jam na pobočju hriba Limberk, južno od vasi Predole. Tistega hladnega jutra smo se Primož, Eva, moj oče Riko in moja malenkost dobili pri vasi Predole. Nebo je bilo sinje modro, v senci pa je bila močna slana in ivje. Najprej je Primož za nove jame poizvedoval pri domačinih, nato pa smo se odpravili v hrib jugozahodno od vasi Predole.

Tisti dan je novo jamo našel Riko, eno je našel Primož, eno pa sem našel tudi sam. Po akciji sva z Rikom srečala Janeza, prijaznega možakarja, pri katerem je zjutraj Primož poizvedoval za jame, in Janez nama je pokazal še eno novo jamo jugovzhodno od vasi Predole. Naslednji dan smo se Riko, stric Sandi in jaz z jamarsko opremo odpravili na Dolensko. Tam sva z Rikom izmerila dve novi jami. Prvo jamo smo poimenovali Jama v Koritu, druga pa je dobila ime po moji prapranoni Ančki, ki je bila rojena v teh krajih in se je mlada poročila v Koprivo na Kras.

Po nekem čudnem zapletu na Inštitutu za raziskovanje Krasa (IZRK) pa nismo prvoprstopniki Jame v Koritu, čeprav smo jo izmerili več kot pol leta prej kot jamarsko društvo, ki je postalo prvoprstopnik za to jamo – poimenovali so jo Brezno nad Predolami. Seveda smo se na IZRK pritožili, na odgovor pa še čakamo. Gre za jamo z dvema vhodoma in globino 34 metrov. Jamo, ki jo je našel Primož, pa je IZRK spoznal kot že registrirano jamo Pri jamcah (kat. št. 1866), ki jo je davnega leta 1913 registriral Pavel Kunaver. Odločitev IZRK, da gre za jamo Pri jamcah, se mi zdi čudaška, ker je jama 600 metrov zahodno od prejšnje lege. Podatkov o globini in dolžini sicer ni bilo, ampak če prebereš zapisnik, ugotoviš, da Pavel Kunaver piše o 40 metrih globokem breznu, najdeno enovito brezno pa ima 9 metrov globine.

Ker se mi je zdelo, da bi na hribu Limberk južno od vasi Predole lahko našli še

kako novo jamo, smo se Riko, stric Sandi in jaz pomlad 2021 odpravili pregledovat nove terene. V kar nekaj akcijah smo uživali v lepih pogledih in lepem vremenu, a novih jam nismo našli. Enkrat smo se z avtomobilom zapeljali na vrh hriba Limberk, a tudi širše območje vrha ni dalo nove jame. Tako smo leto 2021 končali z dvema novima breznom na vzhodnem delu hriba Limberk. Za obe brezni nam je povedal Janez.

Jeseni 2022 smo šli pogledat terene vzhodno od Radenskega polja v bližino vasi Gabrje pri llovi gori. Najprej smo šli na vhod Jančne jame (kat. št. 2302), nato smo začeli s pregledovanjem terena in preverjanjem lokacij, ki sem jih pridobil z lidarja. Na tem območju nove jame nismo našli, a smo postali pozorni na registrirano jamo, katere vhod ni bil podoben vhodu na načrtu jame, čeprav je bila lega jame točna. Raziskovalni duh nas je gnal v jamo in kaj kmalu smo bili prepričani, da gre nedvoumno za novo jamo. Jamo smo raziskali in izmerili ter naredili načrt in A zapisnik za novo jamo. Nato smo v koncentričnih krogih pregledovali teren, da bi našli registrirano jamo, a je do teme nismo našli. Jama je bila registrirana v letu 1960, in ko smo doma prebirali dostop do jame, nam še vedno ni bilo jasno, kje je. Morda pa pride mimo kak domačin in nam jo pokaže. Upam, da nad lego ne bomo preveč presenečeni.

Pozimi sem pri pregledovanju A zapisnika registrirane Jame v Laščah (kat. št. 2390) pod pripombami opazil, da so v tej jami kopali, ker so hoteli priti do podzemeljskega toka Krke, pod vodstvom Mehleta iz Račne. S tem podatkom sva šla s Rikom v vas Gabrje, kjer so domačini jamo takoj spoznali. Jama naj bi se po njihovem mnenju nahajala 300 metrov vzhodno od prvotne lege, a je takrat nismo našli. Prijazni domačin naju je, na prvi pomladni dan, peljal do vhoda Jame v Laščah, ki pa je zasut. |

Spodaj: Jama pra pra none Ančke. Zgoraj: Pregledovanje terena. Foto: Riko Grecc